

Vzbudil tím pozornost nejen v pedagogických kruzích, ale i u samotného císařského dvora. V roce 1775 se díky tomu stal členem zemské školní komise v Praze, v níž dostal na starost nižší školy, a zároveň byl jmenován nejvyšším školským dozorcem pro Čechy. Jeho nejdůležitějším počinem bylo založení normální školy v Praze. Za své zásluhy o školství byl v roce 1777 jmenován císařovnou Marií Terezií děkanem kolegiální kapituly Všech Svatých v Praze na Hradčanech, s čímž byl spojen inkolát pro Čechy, a zároveň povýšen do šlechtického stavu s predikátem „von Schulstein“. V roce 1777 byl jmenován infulovaným opatem v Petaru v Uhrách. Císařovna jmenovala Kindermanna i vrchním dohlížitelem nad bývalou jezuitskou kolejí v Bohosudově.

Vyvrcholením Kindermannova vlivu na školství bylo období vlády Josefa II., jehož plnou důvěru si reformátor získal. Josef II. mu po zrušení studijní dvorské komise svěřil funkci vrchního ředitele „německého“ školství. Kinderman tak získal pravomoc nad všemi zemskými školskými komisemi i nad uherskou školskou správou.³⁹ Již 24. prosince 1781 byl rovněž jmenován vyšehradským proboštem, jemuž patřil i mensální statek v Žitenicích. Dne 31. 1. 1790 se stal biskupem litoměřickým. V Litoměřicích se sblížil s Josefem Jungmannem, působícím v tamním semináři. Kindermann se vedle povinností spojených s litoměřickým biskupstvím nadále věnoval i školství. Zavedl kupříkladu nový typ vizitací. Každoročně důkladně zvizitoval okolo 60 farností. Svým přesvědčením byl josefinista, a tak zřídil již roku 1791 při katedrále zvláštní školský ústav. Velkého ohlasu dosáhlo jeho zakládání industriálních škol, které byly postupně zřizovány nejen v monarchii, ale i v celé Evropě. V roce 1799 postihla Kindermanna mozková mrtvice, na jaře roku 1801 podnikl cestu do Prahy na léčení. Zde však dne 25. května téhož roku zemřel. Nebyl pohřben v litoměřické katedrále, ale na městském hřbitově.⁴⁰

• • •

Zatímco Felbigerovu reformu uskutečňoval v Čechách Ferdinand Kindermann, na Moravě a později ve Slezsku působil jako vrchní školdozorce ředitel brněnské normální školy Ignác Mehoffer (1747–1807). Zásluhou Felbigera, Kindermanna a Mehoffera se již po 15 letech projevíly značné úspěchy školské reformy. Tak například v Čechách bylo k roku 1775 okolo jednoho tisíce vesnických škol s třiceti tisíci žáky, v roce 1790 činil tento počet již 2 534 škol a 177 tisíc žáků.⁴¹

Všeobecný školní řád upravoval podobu elementárního školství. Stranou zájmu Marie Terezie nezůstalo však ani školství střední a vysoké. V době, kdy nastoupila vládu, měli gymnázia v rukou především jezuité. Panovnice zavedla nejprve nad gymnázii státní dozor, a sice v roce 1752. Výraznější úpravu gymnaziálního studia

39) Somr, Miroslav a kol. *Dějiny školství a pedagogiky*. Praha, Státní pedagogické nakladatelství 1987, s. 155–156.

40) Štverák, *Stručné dějiny*, s. 152–153.